Гръцка и германска митология в светлината на езотеризма

GA 92

Рудолф Щайнер

Тези четири лекции, *„Космична история“, „Гръцка и немска митология“* , са от поредицата лекции, озаглавена „ *Окултни истини в старите митове и саги“* , публикувана на немски като „ *Die Okkulten Wahrheiten Alter Mythen und Sagen“* . Преди това те бяха каталогизирани в немското издание, озаглавено „ *Kosmische Geschichte. Esoterik in der Griechischen und Germanischen Mythologie* “ (том 90f в Библиографския преглед, 1961 г.). Първоначално тези лекции бяха част от Bn/GA 92, но това беше променено на Bn/GA 90f, а след това отново на Bn/GA 92 от януари 2003 г. Преведено от Дороти Лен.

I. **Сагата за Прометей** **7 октомври**

II. **Сагата за аргонавтите и Одисеята** **14 октомври**

III. **Сагата за Зигфрид** **21 октомври**

IV. **Троянската война** **28 октомври**

1. Сагата за Прометей

От много от моите лекции сигурно сте осъзнали, че в основата на света на сагите стои дълбок смисъл, че митовете са израз на езотерични истини. Днес бих искал да говоря за една от най-интересните от тези саги, която има отношение към еволюцията на нашата пета коренна раса.[1] В същото време ще мога да ви покажа, че езотерикът може да премине през три етапа в разбирането на сагата.

Първо, сагите живеят в един или друг народ и се разбират екзотерично в буквалния им смисъл. След това започва неверието в буквалното им тълкуване и образованите хора търсят символичното им значение. Зад тези две тълкувания се крият пет други, защото всяка сага има седем тълкувания. Третият етап е този, в който те могат по някакъв начин да бъдат възприети отново буквално. Разбира се, първо трябва да разберете езика, на който са изразени. Днес искам да говоря за една, която не е много лесна за разбиране, искам да говоря за сагата за Прометей.

В глава от втория том на нейната *„Тайна доктрина“*[2] Мадам Блаватска се позовава на тази сага и написаното от нея ще ви позволи да видите какъв дълбок смисъл се крие в нея. Въпреки това, не винаги е възможно да се каже последната дума в публикуваните произведения. Днес можем да отидем малко отвъд обясненията, дадени от Блаватска.

Прометей принадлежи към света на гръцките саги. Той и брат му Епиметей са синове на титан Япет. Самите титани са синове на древногръцкия бог Уран и съпругата му Гея. Уран означава „небе“, а Гея „земя“. И нека ви обърна внимание на факта, че Уран за гърците е същото като Варуна за индийците. По този начин Прометей е титан и един от синовете на Уран, както и брат му Епиметей. Хронос (Времето) узурпира трона на баща си Уран и получава управлението за себе си. Заради това той на свой ред е детрониран от собствените си синове и заедно с всички останали титани е хвърлен в подземния свят. Само Прометей и брат му Епиметей остават верни на Зевс по време на тези събития. Те се бият рамо до рамо със Зевс срещу другите титани.

Зевс беше създал човешката раса. Но човечеството се беше разбунтувало и затова искаше да го унищожи. Тогава Прометей се направи представител на човечеството. Той измисли план да даде на хората средствата, чрез които да се спасят и да не бъдат вече изцяло зависими от помощта на Зевс. Така ни се казва, че Прометей е научил хората да използват писмеността и изкуствата, но най-вече да използват огъня. Поради гнева на Зевс Прометей беше окован във вериги за Кавказ и беше принуден да изтърпи там много страдания в продължение на дълъг период.

Освен това ни се казва, че боговете, начело със Зевс, накарали Хефест, богът на ковачите, да направи статуя на жена. Тази женска статуя била снабдена с всички онези външни атрибути, които красят човешките същества от петата коренна раса. Тази жена била Пандора. Тя била изпратена да донесе дарове на човечеството,

първо на Епиметей, братът на Прометей. Прометей предупредил брат си да не приема даровете, но последният се оставил да бъде убеден. Всички тези дарове на боговете, с изключение на един, били изсипани върху човечеството. Те представляват в по-голямата си част човешки нещастия и страдания. Само дарът на надеждата бил задържан в кутията на Пандора.
Така Прометей бил окован за Кавказ и лешояд непрестанно гризел черния му дроб. Но той знае нещо, което ще осигури спасението му. Той знае тайна, за която дори Зевс не знае, тайна, която Зевс се опитва да открие. Но Прометей не издава тайната, въпреки че Зевс му изпраща Хермес, пратеника на боговете.
В хода на историята ни се разказва за едно забележително освобождение. Прометей може да бъде освободен само чрез намесата на посветен. Такъв „беше Херкулес, който извърши дванадесетте подвига. Изпълнението на тези дванадесет подвига е постижение на посветения. Те символизират дванадесетте задачи на посвещението. Освен това се казва, че за Херкулес е преминал посвещение в Елевзинските мистерии. Въпреки това някой е трябвало да бъде принесен в жертва и затова кентавърът Хирон е бил пожертван за Прометей. Хирон вече е страдал от нелечима болест. Той е бил наполовина животно, наполовина човек. Ето как е бил спасен Прометей. Това е екзотеричната сага за Прометей.
В него се крие цялата история на петата коренна раса и в него е скрита истинската Мистерия. Историята е била разказвана в Гърция като истинска сага; но е била представена и в Мистериите, така че учениците в Мистериите са имали знание за съдбата на Прометей пред тях. А в Прометей и неговата съдба те са били предназначени да видят миналото и бъдещето на цялата пета коренна раса. Ще можете да разберете това само ако имате предвид едно нещо.
В средата на Лемурия за първи път се случи това, което наричаме въплъщение, въплъщение в смисъла, в който познаваме човешките същества днес. Човечеството беше ръководено от велики водачи и учители, които наричаме „синовете на огнената мъгла“. Днес петата коренна раса също се ръководи от велики посветени, но нашите посветени са различни от водачите на човечеството по онова време. Сега трябва да разберете каква е била тази разлика. Има голяма разлика между водачите на двете предходни коренни раси и тези на нашата пета раса. Водачите на тези раси също са били обединени в Бяла Ложа. Но те не са претърпели по-ранната си еволюция на нашата планета Земя, а в друга среда. Те са слезли на Земята вече зрели, слезли са като човешки същества с по-високо развитие, за да обучават хора, които са били все още в ранна детска възраст, за да ги научат на първите изкуства, от които се нуждаят. Този период на обучение е продължил през третата, четвъртата и чак до петата коренна раса.
Тази пета коренна раса произхожда от малка група хора, отделени от предишната коренна раса. Те са отведени в пустинята Гоби и по-късно разпръснати по земята. Първият им водач, водачът, който е дал импулса за тази еволюция на човечеството,

е бил един от онези, които наричаме Ману, той е бил Ману[3]на петата коренна раса. Този Ману все още е един от онези водачи на човечеството, слезли по времето на третата коренна раса, един от водачите, които не са преминали през своята еволюция само на земята, но и са донесли зрялост на земята със себе си.
Едва в петата коренна раса започва развитието на хора, каквито сме ние – хора, които подобно на нас са претърпели своята еволюция само на земята, хора, които са еволюирали от най-ниските си етапи изцяло на земята. Така имаме някои човешки същества, които вече са възвишени Лидери и Учители, и други, които се стремят да станат такива Лидери. Следователно, в рамките на петата коренна раса имаме Чела и Учители.[4]които са преминали през всичко, през което е преминала нашата земя. Един от Учителите, който има ръководството на петата коренна раса, е предопределен да поеме ръководството на шестата. Шестата коренна раса ще бъде първата, която ще бъде водена от земен Брат като свой Ману. По-ранните Учители предават лидерството на човечеството.
С настъпването на нашата пета коренна раса ние имаме началото на всичко, което наричаме развитие на изкуствата, развитие на уменията и сръчността. Атлантите все още са водили съвсем различен живот. Те не са имали изобретения и открития. Те са работили по съвсем различен начин. Тяхната техника и умения са били съвсем различни. Едва с нашата пета коренна раса се е развило това, което наричаме инженерство и занаятчийство в нашия смисъл. Най-важното откритие е това на огъня. Трябва да сте напълно наясно с това, трябва да сте напълно наясно доколко голяма част от нашето широко разпространено инженерство, индустрия и занаятчийство зависят от огъня. Мисля, че инженерът ще се съгласи с мен, когато кажа, че без огън нищо от съвременното инженерство не би било възможно, така че можем да кажем, че откриването на огъня е било фундаменталното откритие, откритието, което е дало импулс на всички останали.
И трябва също да разберете, че по времето, когато е възникнала сагата за Прометей, терминът „огън“ е обхващал всичко, свързано по някакъв начин с топлината. Огънят е бил разбиран и като причина за мълниите. Огънят е бил всеобхватен израз за причините на всички явления на топлината. Съзнанието, че човечеството от петата коренна раса стои под знака на огъня, е това, което е изразено предимно в сагата за Прометей. А Прометей не е никой друг, а представител на цялата коренна раса.
Брат му е Епиметей. Прометей означава „мислещ предварително“, Епиметей означава „мислещ след това, размишляващ“. Ето ги двете дейности на човешката мисъл, ясно противопоставени в човека на размисъл и човека на преднамереността. Размишляващият човек е човекът, който позволява на нещата от този свят да му въздействат и след това мисли; такава мисъл е Кама-Манас.[5]мислене. Днес човекът от петата коренна раса все още мисли предимно като Епиметей.

Обаче, доколкото той не просто позволява на това, което вече е там, да действа върху него, а става изобретател или откривател, дотолкова той е Прометей. Изобретения никога не биха могли да бъдат правени, ако всички хора бяха като Епиметей. Изобретение се случва, когато човек създаде нещо, което не е било там преди. Първоначално то е там в мисълта, а след това мисълта се превръща в реалност. Това е Прометеево мислене. Това Прометеево мислене в петата коренна раса е Манасово мислене.[6]Кама-Манас и Манас текат като два потока един до друг в петата коренна раса. Мисленето, основано на Манас, постепенно ще става все по-разпространено.

Това Манас-мислене на петата коренна раса има още една особена характеристика, която разбираме, ако погледнем назад към атлантската коренна раса. В Атлантида е имало по-скоро инстинктивно мислене, което все още е било свързано с жизнената сила. Атлантската коренна раса все още е била способна да произвежда двигателна мощност от силата в семената. Точно както днес имаме в нашите железопътни въглищни депа един вид резервоар на енергия за движението на локомотиви и товари, по същия начин атлантите са имали запаси от растителни семена, съдържащи енергия, които все още са били способни да преобразуват в енергия, за да задвижват онези дирижабли, описани в книгата на Скот Елиът за Атлантида.[7]Духът на атлантския човек все още е бил способен да подчинява живата природа; духът на петата коренна раса може да контролира само безжизнената природа, скритите сили, които се намират в камъка, в минералите. Така Манасът на петата коренна раса е окован към минералните сили, както атлантската раса е била окована с жизнените сили. Цялата Прометеева сила е окована към скалата, към земята. Следователно, Петър е скалата, върху която е градил Христос. Това е същото като скалата на Кавказ. Човекът от петата раса трябва да търси своята еволюция на физически план. Той е окован към неорганичните сили.

Опитайте се да добиете представа какво имаме предвид, когато говорим за това инженерство, тази технология на петата коренна раса. Каква е нейната цел? Разглеждайки въпроса като цяло, ще видите, че когато интелигентността, силата на Манас, се прилага към неорганичния, към минералния свят, резултатите от всички тези сили на изобретения и открития, колкото и огромни да са, са като цяло в услуга на човешкия егоизъм, на личните интереси на хората.

Започвайки от най-ранните изобретения и стигайки чак до телефона, едно от най-новите ни изобретения, ще видите какви могъщи сили са ни били в услуга. Но за какви цели служат те, какво превозваме с железопътен транспорт и параход от чужди земи? Хранителни продукти. Поръчваме храна по телефона. Всъщност човешката карма започва с тези изобретения и открития в петата коренна раса. Това е, което обективното изучаване на въпроса трябва да ни изясни. Тогава ще разберем, че висшият човек, този висш човек, който е бил потопен в материята,

всъщност е окован към нея по време на петата коренна раса. Следователно именно в материята неговата карма ще достигне своето изпълнение.
Ако навлезете в езотерични сфери, ще откриете, че човешките принципи имат специфична връзка с неговите органи. Някой друг път ще обясня това по-подробно. Днес ще спомена само, че нашите седем принципа имат специфична връзка с органите на човешкото тяло.
Първо имаме това, което наричаме физическо. То има окултна връзка с горната част на лицето, с корена на носа. Когато физическата структура на човека е започнала (човекът преди е бил чисто астрален и след това се е вградил във физическото), тя е започнала с тази част; физическата структура е започнала от корена на носа и се е изградила от тази точка, така че езотерикът разпознава корена на носа като принадлежащ към това, което е по същество физическо-минерално.
Вторият принцип е Прана, етерното тяло; с него свързваме черния дроб. Черният дроб има специфична окултна връзка с етерното тяло. След това идва Нама, астралното тяло. То е развило своята активност в структурата на храносмилателните органи, представени от стомаха. Ако астралното тяло нямаше специфичния отпечатък в човека, който всъщност има, тогава човешките храносмилателни органи, включително стомахът, нямаше да имат специфичната форма, която имат днес.
Ако изучите първо физическата основа на човешкото същество, второ неговото етерно тяло и трето неговото астрално тяло, ще видите това, което в петата коренна раса е оковано към минералния елемент. Чрез своите висши тела човекът отново се освобождава от оковите си и се издига до нещо по-висше. Кама-Манас отново си проправя път нагоре, в Кама-Манас човекът отново се освобождава от чистата природна основа. Следователно съществува окултна връзка между Кама-Манас и органа, чрез който човекът е отделен от своята природна основа. Съществува окултна връзка между нисшия Манас и пъпната връв. Ако в човека нямаше Кама-Манас, тогава ембрионът нямаше да бъде отделен от майката по този начин.
Ако преминем към висшия Манас, ще открием, че той има подобна окултна връзка с човешкото сърце и с кръвта. Будхи (Живот-Дух) има окултна връзка с ларинкса, а Атма (Дух-Човек) с това, което изпълва целия човек, с Акаша, съдържаща се в човека.
Това са седемте окултни взаимоотношения. Разглеждайки ги, трябва да подчертаем важността за нашата пета коренна раса на взаимоотношенията с етерното и астралното тяло. И ако имате предвид казаното по-рано за контрола на атлантите над Прана (жизнената сила, проникваща в етерното тяло), ще видите, че по един начин атлантът е стоял на още по-ниско ниво. Неговото етерно тяло все още е имало първоначалната връзка с външните етери и поради това той е контролирал Прана на външния свят. Тъй като човекът се е издигнал на едно ниво по-високо, работата му е станала с едно ниво по-ниска. Това е закон. Ако има изкачване от

едната страна, трябва да има и спускане от другата. Докато преди човекът е работил върху Кама от Прана, сега той трябва да работи с Кама на физически план. Ще видите колко дълбоко сагата за Прометей символизира тези окултни връзки. Лешояд гризе черния дроб на Прометей. Лешоядът символизира Кама, която наистина унищожава силите на петата раса. Лешоядът гризе човешкия черен дроб, основата на живота; така и тази сила на петата коренна раса гризе същностните жизнени сили на човека, защото човекът е прикован към минералната природа, към Петър, към скалата, Кавказ.

По време на петата коренна раса само човешките посветени са способни да донесат освобождение на окования човек. Херкулес, човешки посветен, трябва да стигне чак до Кавказ, за да освободи Прометей. По този начин посветените ще изтръгнат хората от робството им. Човешкото същество, което все още има връзка с животинската природа – кентавърът Хирон – трябва да направи жертва. Човекът от по-ранни времена трябва да бъде пожертван. Жертвоприношението на кентавъра е също толкова важно за развитието на петата коренна раса, колкото и освобождението на човека от посветените.

Казват, че в гръцките мистерии бъдещето е било предсказвано на хората. Това не означава, че на хората е било дадено неясно абстрактно описание на това, което ще се случи в бъдещето, а че са им били дадени указания за пътищата, които ще водят към бъдещето. Великата мистериална драма на Прометей е израз на това, което ще се развие като човешки капацитет.

Под трите поколения богове – Уран, Кронос и Зевс – трябва да разбираме три Същества, които са били водачи на хората едно след друго. Уран означава небето, Гея – земята. Ако се върнем отвъд средата на третата раса, лемурийците, не откриваме други хора, каквито ги познаваме сега, а един човек, който в тайната доктрина е наречен Адам Кадмон.[8] — човекът, който все още е без секс, който все още не принадлежи на земята, който все още не е развил органите за земно зрение, който все още принадлежи на урановата природа, на небето. Чрез брака на Уран с Гея се е появил човекът, който е слязъл в материята и по този начин е стъпил във Времето. Хронос (Времето) става владетел на второто поколение богове от средата на Лемурия чак до началото на Атлантида. Гърците са символизирали тези водещи Същества първо като Уран, по-късно Хронос, а след това са преминали към Зевс. Но Зевс все още е един от водачите, които не са преминали обучението си на земята, той все още е един от безсмъртните, както всъщност са били всички гръцки богове.

По време на петата коренна раса от смъртния човек се очаква да се изправи на собствените си крака. Това човечество на петата коренна раса е представено от Прометей. Петата раса е първата, която е придобила човешки умения и първичното изкуство да се пали огън. Зевс ревнува към тази раса, расата, в която хората имат свои собствени посветени, посветени, които в шестата раса ще поемат ръководството в свои ръце. Но човечеството трябва да плати цената за това.

Следователно, нейният първичен посветен трябва първо да поеме върху себе си сумата от всички страдания. *Прометей е архетипът на посветения на петата коренна раса,* посветен не само в *мъдрост* , но и в дело. Той преминава през цялата гама от страдания и е освободен от човека, който узрява достатъчно, за да освободи човечеството малко по малко и да го издигне над минералното царство.
По този начин сагата изразява велики космически истини. Ето защо казах в началото, че всеки, който стигне до третото тълкуване, може да го приеме буквално още веднъж. Всяка сага претърпява промени. Тя произлиза от първични времена и се трансформира в определен момент. Има момент във всяка сага, в който тя трябва да се приеме буквално отново. В сагата за Прометей имате лешояд, който гризе черния дроб. Това може да се приеме съвсем буквално. Лешоядът гризе черния дроб на петата коренна раса. Тази Прометеева борба със страданието се повтаря в петата коренна раса във всеки отделен човек. Това, което е изразено тук в сагата, трябва да се приеме съвсем буквално. Без тази борба съдбата на петата раса би била съвсем различна.
По този начин сагите могат да се тълкуват по три начина. Първо, има екзотерично значение, второ, алегорично – човешката борба, и трето, окултното значение, където отново се намесва буквалното тълкуване. От това ще видите, че доколкото тези саги могат да се тълкуват по този начин, те произхождат от Мистерийните школи и са не по-малко от запис на това, което е било разкрито в тези школи като великата съдба на човека. Точно както успях да ви покажа, че Один представлява това, което се е случило в Друидските мистерии, така и в Прометей имаме това, което ученикът на гръцките мистерии е преживял, за да му даде енергия за живот в бъдеще.[9]

2. Сагата за аргонавтите и Одисеята

Днес бих искал да говоря за един много важен мит, също гръцки, който, както всички митове, може да бъде тълкуван на много различни нива. Ще се опитаме да разкрием истинската му същност. Но преди да продължа, бих искал да предговоря това, което имам да кажа, с още няколко теоретични наблюдения.

В последния брой на *„Луцифер-Гнозис“*[1] Подчертах, че последните три културни периода на Атлантида са видели началото на особено влияние върху човешката раса, което продължава и до днес. То е свързано с факта, че хората след това са станали достатъчно зрели, за да работят в това, което наричаме наш интелект. Преди това време човекът е бил по-скоро същество на паметта. До четвъртия атлантски културен период паметта на човека е била особено развита. Способността за интелектуално комбиниране, способността за изчисляване, накратко, всичко, което съставлява нашата съвременна култура, започва в петия атлантски период с ур-семитите. И именно това прави ур-семитите способни да създадат цялата пета, арийска, коренна раса. Арийската коренна раса е имала за своя основна задача развитието на интелигентността, която е активна на физически план. Когато настъпи такава нова фаза на човешката еволюция, става възможно за нови Същества, Същества, които дотогава са водили скрит живот, да получат влияние върху еволюцията. И всъщност, от петата културна епоха на Атлантида, в човешката еволюция са участвали определен брой Същества, чиято дейност дотогава не е била забележима. Трябва да мислите за тези Същества като за много високоразвити, много по-високоразвити от човека на етапа, на който е бил тогава. Но по известен начин те са изостанали в развитието си от Съществата, които в средата на Лемурийската епоха са се намесили в делата на човешката раса. Това е бил нов спад, който се е случил по това време. Съществата, за които говоря сега, принадлежат по цялата си природа към това, което наричаме Лунна еволюция. Те са преминали през своето развитие на Старата Луна, но не са били толкова напреднали, колкото Съществата, които са могли да се намесят в средата на Лемурийската епоха. Те са изостанали от нормалното развитие на Луната. Те са напреднали до степен да осъзнаят, че способностите, които човекът сега е постигнал, са аналогични на техните собствени, до степен да осъзнаят, че могат да получат контрол над тези човешки способности. До този момент хората не са били Същества с интелигентност, сега те са придобили интелекта. И тези нови Същества използваха този човешки интелект за своето по-нататъшно развитие. Така настъпи фаза на човешката еволюция, която наричаме фаза на студена, обективна наука. Преди това време не е имало такова нещо и един ден отново няма да има такова нещо. Цялата мъдрост, постигната досега в човешката еволюция, е била фундаментално свързана с любовта. Студената, пресметлива наука е под влиянието на тези изостанали Същества.

По този начин влиянието на тези Същества, които все още са активни, ще приключи едва когато цялата ни интелектуална дейност, всичко, което сме способни да познаем, бъде отново пропито с любов. Когато интелигентността и любовта отново се обединят във висшата мъдрост, влиянието на онези Същества, които не са видими на физически план, ще изчезне. Да изяснят тяхното влияние, на първо място, на учениците на Мистериите, а след това и на човечеството, беше задачата на гръцките Мистерии.

Около осми век пр.н.е. настъпва една много важна епоха по отношение на тези Същества. Ако се замислите за културните епохи на нашата пета коренна раса – на древната ведическа култура, след това на древната персийска култура, на халдейско-египетската култура, ако се замислите дори за времето на друидската култура, ще откриете, че обективна, безпристрастна наука за познанието не е съществувала. Тя се появява за първи път в зората на четвъртата културна епоха, която може да се постави около осми век пр.н.е. С нея се заражда и обективно знание, напълно отделено от цялото останало съдържание на човешкия ум. Халдейски жрец, който е култивирал астрономия, все още се е стремял да проумее целите на управлението на света; и това може да се каже и за египетските и друидските жреци; те се стремят да придобият прозрение за целите на световния владетел. Чисто интелектуално знание за първи път се заражда в Гърция. Това интелектуално знание е било подготвено стъпка по стъпка и се е появило, свързано с останалата човешка дейност, под влиянието на споменатите от мен Същества; Тя е била напълно освободена в четвъртата културна епоха на петата коренна раса. Посветените в Мистериите от онова време, изправени пред външната мъдрост, гледали на древната мъдрост, която преди е била на разположение на човечеството, като на нещо изгубено, нещо, което хората трябва да се стремят да си възвърнат. Съществувал е особен начин да се опише моментът, в който тази безстрастна, суха мъдрост се е отделила от всеобхватната първична мъдрост. През осми век пр.н.е. преминаването на слънцето през знака на Овена, което тогава се е случило, е било преживявано като повторение на по-ранно преминаване през същия знак хиляди години по-рано. Добре известно е, че слънцето се движи напред през целия зодиак, през Овена, Бика, Близнаците, през Рак, Лъв, Дева и т.н., така че вече е преминавало през Овена много пъти. Последния път, когато е преминавало през Овена, човекът е притежавал знание, съчетано с любов, и по този начин на първичната мъдрост. Тази първична мъдрост вече е била изгубена и е отстъпила място на култура на външна мъдрост. Жреците на гръцките мистерии изразявали целия този процес в неговото окултно значение чрез дълбокия символ на сагата за аргонавтите, в която овенът е символ на съюза на любовта и знанието.

Нека първо си припомним целия мит. Разказва се, че Фрикс и Хеле е трябвало да страдат много от ръката на лошата си мащеха. Затова починалата им майка се явила на Фрикс и го посъветвала да избяга и да вземе сестра си със себе си. Тя му дала

голям овен със златно руно, на гърба на което трябвало да прекосят морето. Хеле паднала и се удавила в Хелеспонт, но Фрикс стигнал до Колхида с овена. Там се казва, че го принесъл в жертва и дал руното му на цар Пет, който го окачил на дъб пред пещера. По-късно гръцкият герой Язон, заедно с най-важните гръцки посветени по онова време - Орфей, Тезей, Херкулес и други, се заел да си върне руното от чуждия народ на Колхида. След като спечелил ръката на най-малката дъщеря на царя, Медея, той успял да го върне в Гърция. Първо трябвало да победи два огнедишащи бика. След това трябвало да посее драконови зъби. От зъбите на дракона израснали въоръжени мъже, които започнали да се бият. С помощта на Медея той успял да доведе този конфликт до успешен край. Именно тя му позволила да залови руното и да тръгне заедно с него и с нея на път за вкъщи към Гърция. За да заблуди баща си, Медея взела брат си със себе си, убила го и хвърлила разчлененото му тяло в морето. Докато оплакващият баща събирал крайниците на сина си, тя успяла да продължи бягството си с Язон към Гърция. През осми и девети век пр.н.е. учениците на гръцките мистерии били обучавани на окултното значение на тази сага. Те били учени, че Същества, които са използвали сухия, безстрастен човешки разум, сега са достигнали особено значение. В тях се събудил копнежът по древната култура, която се е получила, когато слънцето е преминало през знака на Овена в предпоследния случай. Това, че близнаците Фриксос и Хеле са били отнесени от овена до Колхида, означава просто, че една по-ранна раса – персийско-иранската, с двойствената си природа (тя е стояла под знака на боговете Ормузд и Ариман) – е възвърнала съюза на знанието и любовта. Тази раса е отнесла руното в скрити светове. Още по-рано, в Атлантида, това руно, тази мъдрост, е била общо притежание на човешката култура; след това е била отнесена в далечни мистерийни школи. Трябвало е да бъде върната обратно. Така сагата за аргонавтите е израз на основаването на гръцките мистерийни школи. Така ни се казва, че сред хората от Атлантида е съществувала първична мъдрост. Тогава тя е била общо достояние на човечеството. Тя е била изгубена и сега може да се намери само в пещерите и криптите на учениците на Мистериите. Но гърците отново установяват Мистериите; като връщат първичната мъдрост обратно в Гърция, Тезей, Орфей, Херкулес и други стават основатели на тази гръцка Мистериална мъдрост. Безстрастният, студен разум, който е обективен, е въведен от Талес, Анаксимен, Сократ и други философи. Мистериалната мъдрост е съчетана с любовта. Това е мъдрост, която не може да бъде постигната без пречистване на страстите, силите на Кама.[2]Другият вид знание може да се получи без пречистване на Кама. Така много важната сага за аргонавтите ни представя прехода от третата към четвъртата културна епоха на нашата настояща коренна раса. Човешката култура, която преди е била един поток, сега се разделя на два - на мъдрост-тайнство и външно знание. Единият поток е бил скрит - това е било възстановяването на златното руно, но въпреки това е бил ефективен. Той е оказал

влияние върху гръцкото изкуство и култура. Само върху външното знание отсега нататък няма да има влияние. Това е сагата за пътешествието на аргонавтите. „Одисея“ също се занимава с прехода от една раса към друга. На „Одисея“ са дадени най-разнообразни обяснения. Днес искам да посоча само голата рамка на сагата. В книгата си *„Християнството като мистичен факт“* се опитах да използвам втория етап от нейното тълкуване; днес ще разгледаме третия.

Одисей, който участва в обсадата на Троя, чрез своята хитрост и умение помогнал на гърците да завладеят Троя. Той предприемал самотни пътешествия, пътешествия, в които се отклонявал - пътешествия по вода, трябва да се отбележи. Стигнал до земята на циклопите и победил едноокия им водач; след това отишъл по-нататък, при Цирцея, която, както се казва, превърнала спътниците му в свине. След това слязъл в подземния свят и се запознал с мъртвите герои на Троя. След това попаднал под влиянието на сирените, които подвеждат хората с магическите си песни. Освен това ни се казва, че повечето от спътниците му се поддали на изкушението, но че Одисей се накарал да бъде вързан за кораба си и по този начин се спасил; разказва се как след това стигнал до място между Сцила и Харибда, където корабите му били в опасност да потънат. За да се спаси, той трябвало да премине през водовъртеж. След това той пристига на остров Калипсо, пребивава там седем години и успява да си тръгне благодарение на намесата на Зевс, който нарежда на Калипсо да го пусне, и най-накрая той достига родината си. Богинята Палада Атина го отвежда в дома му и при жена му, която е трябвало да издържи на много опасности заради ухажорите, които я обсадяват. Така тя разплита през нощта тъканта, която прави през деня, защото е обещала ръката си на един от ухажорите си, когато работата е завършена.

Нека сега да разгледаме очертанията на Одисеята, както ни е позната от гръцката окултна мъдрост. Училищата за посвещение, в които всъщност се е разигравало това, което току-що разказах, са водили учениците към астралния и менталния план.[3]по такъв начин, че да им се даде възможност да обхванат един етап от човешката еволюция, да обхванат периода от средата на Лемурия до времето, когато в Гърция, в школата за посвещение, основана от Язон заедно с Орфей, Тезей, Херкулес и други, човекът отново е успял да открие първичната мъдрост. Така ученикът е бил отведен до астралния и менталния план и са му били показани събитията, през които човечеството е трябвало да премине между средата на Лемурия и момента, в който се е състояла Троянската война. Сагата за аргонавтите е картина на първичната мъдрост. Тя ни показва, че тя е съществувала по това време редом с външното знание. Какво е било показано на учениците на Мистериите в „Одисея“? Самият Одисей е нейният израз.

Нека се върнем за момент към средата на Лемурийската епоха. Тогава човекът е бил в състояние на преход от хермафродит към състояние на сексуалност, в състояние на преход от състояние на способност да вижда без външен физически

сетивен орган към това да вижда с физическото око. До средата на Лемурия всеки човек е имал едно око, което след това е било заменено от две външни физически очи. Именно в тази фаза на еволюцията е била трансплантирана зеницата на ранните гръцки мистерии. Той е трябвало да преживее прехода от първата половина на Лемурия към втората половина на Лемурия, във времето след средата на Лемурия до появата на второто око. Циклопите са били хората от ранната Лемурийска епоха. Одисей е опознал тези хора на астралния план. След това време човешките астрални тела са били потопени в материята, която е ставала по-плътна, по-твърда. След това стигаме – така са били инструктирани посветените – до първите периоди на Атлантида. Атлантът придобива все повече и повече способността да използва силите на живота, да ги прилага за свои собствени цели. Това са били напълно развити астрални сили, които атлантът е притежавал, и само на астралния план един грък е можел да бъде пренесен в тях. Това е било времето, за което толкова често се говори в окултните писания, когато атлантските раси са се отдавали на най-дивите изкуства на черната магия. Тази епоха е била представена пред учениците на гръцките мистерии в тези променящи се сцени. Това е била епохата, когато човешките страсти са се изкривявали дотолкова под влиянието на силите на черната магия, че астралните им тела са приличали на тези на най-нисшите животни. Това е била картината, която са представяли туранци, когато са се отдавали на тези диви магически изкуства. Астралното тяло е било толкова променено под влиянието на тези черни изкуства, че е могло да се изрази символично само като превръщането на другарите на Одисей в свине. Това е бил моментът на човешката еволюция, който са преживели гръцките посветени от онова време.

След това Одисей слязъл в подземния свят. В света на гръцката митология това винаги е означавало посвещение. Винаги, когато се казва за герой, че е слязъл в подземния свят, разказвачът иска да изрази факта, че въпросният герой е бил посветен, запознат с неща, които са отвъд смъртта. Одисей е бил посветен и самата Одисея е описание на неговото посвещение. Сега преминаваме към момент, когато след атлантския потоп хората се запознали с първите действия на онези Същества, за които говорих, запознали се с ефектите на външната култура, науката и изкуството, със силите, които са повлияли на интелектуалния живот след потопа. Първите периоди на чисто външна физическа култура били представени пред посветените като изкушения на чисто светските изкуства, светската култура. Това са песните на сирените на младата пета коренна раса. Именно за тези песни на сирените на младата пета коренна раса се говори толкова много в окултните писания. Защото, от една страна, имаме великото мъдро учение на Ману...[4] който, в подрасата, която е била създателят на петата коренна раса, насочва вниманието на хората към факта, че техният интелект трябва да се издигне до божественото. Това е намерило своя израз във Ведите и в това, което персиецът Заратустра е оставил

на своите единоверци. Но след това имаме чистата култура на интелигентността, която отклонява хората от това, което се е развивало в тях под влиянието на Ману. Във всички окултни писания можете да намерите описания на събитията, които са се случили след това. Ману избрал малка група и отишъл с тях в пустинята Гоби или Себамо. Там само шепа му останали верни, докато останалите били неверни и се разпръснали във всички посоки. Това важно събитие било показано на кандидатите за посвещение – тоест, било им показано как Ману е избрал някои от ур-семитите, но че от избраните само малък брой го последвали, докато останалите се втурнали в унищожение, следвайки песента на сирените на външната култура.
Тогава един още по-важен момент от човешката еволюция беше представен от преминаването между Сцила и Харибда. Какво е това, което сега наистина започва в човечеството? Съществената култура Кама-Манас сега започва. Тя постепенно е била подготвяна до този момент; едва сега тя наистина започва. Нашата пета коренна раса притежава превъзходно тази култура Кама-Манас. Кама е в астралното тяло и дори днес е все още активна в астралното тяло. Но Манас е това, което е активно във физическия мозък. Човекът от петата коренна раса мисли с физическия мозък. Едва в бъдеща фаза на еволюцията Кама, астралното тяло, ще бъде толкова напреднало, че ще може да мисли. Днес Манас е завладял физическия мозък. Трябва да преминем между препятствията от двете страни - Сцила-Манас и Харибда-Кама. Преминаването на Одисей е картина на това. От една страна, има астрален водовъртеж от инстинкти, апетити и страсти, в които човек може да попадне; От друга страна, физическият интелект е окован за скалата. Скалата се появява и в сагата за Прометей, където отново срещаме скалата. Човешкият интелект е изложен на всички опасности на физическото, на скалата. Човек плава между физическия интелект и водовъртежа на астралния живот. Ако е постигнал това успешно, ако е разпознал опасностите на преминаването и въпреки това е запазил равновесие, тогава той стига до Калипсо, до скритата мъдрост. Тогава може да надникне в бъдещето на човечеството, тогава може да премине през времето на изпитание, което продължава седем години. Ето защо Одисей остава с нимфата Калипсо седем години. Всеки човек, който търси посвещение, преминава през седемгодишен период на изпитание и това е представено от престоя с Калипсо. Едва тогава може да достигне точката, към която се стреми душата. Прочетете „Одисея“ на Омир! Той има предвид, че човекът търси собствената си душа. Този, който наистина иска да разбере „Одисея“, не може да приеме гледната точка на съвременен изследовател, който твърди, че Полифем и циклопите означават само, че Етна е изригнала и че сцената на пожара е изглеждала на Одисей като око на гигант.
Накрая Одисей се завръща у дома като просяк, без никаква външна собственост. Това означава, че човекът, който е осъзнал маловажността на външния свят и на светските блага, търси дома на душата си не в Мая, а зад Мая, по този начин в

мистичен смисъл се завръща у дома като просяк. Че той е истински мъдър, се вижда от това, че е въведен в дома си от Палада Атина. В целия езотеризъм душата е представена като женска, винаги женската природа е избрана като символ на стремежа на индивидуалната душа. Гьоте я нарича „Вечна женственост“. В Медея в сагата за аргонавтите, в Пенелопа, трябва да разберем истинската душа, към която Одисей отново търси пътя. Дева Мария също, в християнската религия, е стремящата се човешка душа, само че там значението е безкрайно по-дълбоко. Строго погледнато, Пенелопа е човешката душа в петата коренна раса. Петата коренна раса трябва да култивира човешкия интелект. Човешкият интелект е напълно безплоден, когато е обърнат само към себе си. Когато то има нещо, което може да се нарече съдържание, тогава интелигентността може да бъде приложена към него. Интелигентността е мрежа, изплетена около неща, които имаме от някое друго място. Когато външният опит ви учи на нещо, можете да го обгърнете с интелигентността си. Когато висшата окултна мъдрост ви учи на нещо, вие също можете да го обгърнете. Хората казват, че окултната мъдрост противоречи на разума. Нищо не противоречи на разума! Когато нещо ново изгрява на хоризонта им, хората винаги са казвали, че то противоречи на разума. Но интелектът е там само с цел комбиниране. Сам по себе си той не може да спечели нищо. Тази безплодност на интелекта, който въпреки това е истинската душа на петата коренна раса, се изразява в непрекъснатото тъкане и разплитане на плата на Пенелопа. Одисей е воден от мъдростта. Посветеният трябва да намери пътя към душата на петата коренна раса, но той ще се съедини с тази душа по правилния начин само ако бъде воден от Палада Атина. Палада Атина също е женско божество, друга душевна сила, мъдрост, истинският водач. Но човек трябва да достигне до интелигентността през много странични пътища, доколкото те са пътища на развитие – защото е имало много странични пътища в лемурийската епоха. И в това пътуване Палада Атина трябва да бъде негов водач. Това е било представено на учениците на Мистериите в Гърция и това е, което Омир е искал да изрази в своята дълбока сага.

В „Одисея“ е описано посвещение, както е било провеждано в Гърция по онова време – посвещение, което е било повторение на астралните и менталните планове на преживявания от лемурийските времена чак до времето на самите Мистерии. Одисей е умният човек, хитрият човек, а Троя е била превзета благодарение на неговите способности. Умният, интелектуален човек е човекът на петата коренна раса. Но за да може да намери правилния път в петата коренна раса, той отново трябва по своя криволичещ път да търси родината си, своята Пенелопа. Човекът, който е просто хитър и умен, никога няма да намери правилния път. Той първо трябва да излезе от себе си, да разшири кръгозора си, като погледне назад към дългото пътуване на човешката раса. Одисей е представител на хитрия човек Кама-

Манас, който трябва да се скита по много странични пътища, за да бъде върнат отново към душата на петата коренна раса.

3. Сагата за Зигфрид

За да придобием правилно разбиране на сагата за Зигфрид, първо трябва да открием нейното място в големите космически събития в света.

Преди нашата настояща коренна раса е имало четири други; ние сме в петата. Първата подраса на настоящата раса се състои от индийския народ; ние я наричаме Духовна раса, защото значението на петата раса е било дадено за първи път от Ману в нейната духовна форма на тази подраса. Втората подраса наричаме Пламенна раса, расата, на която Заратустра е дал религия. Третата подраса е била звездната раса, расата на халдейците, вавилонците, асирийците, от която по-късно произлиза израилтянската традиция. Расата на гръцките и римските народи, чиито първи представители се срещат главно в Гърция и Рим, става четвъртата подраса. Това е тази, в която християнството за първи път се е вкоренило в Мала Азия, Гърция и Рим. Но нашата пета подраса е била най-силно повлияна от християнството и е трябвало да го пренесе в шестата.

Християнството дойде в нашата пета подраса като традиция след началото на християнската ера. Но преди това, в продължение на няколко века преди християнството да бъде въведено в тези региони, и дори по-рано, съществуваха древни друидски посвещения. Те се поддържаха, докато не стана съвсем очевидно, че вечерта на тези подготвителни келтски раси е настъпила. Трябва да разберете, че всички потоци, които назовах, не достигат северния свят. Нито едно от теченията, които преминаха през Огнената раса, Звездната раса, Гръко-римската раса, не стигна чак до северните региони. На север все още е останало нещо от културата на Атлантида, което е било донесено от атлантските посветени. Вотан беше посветен на северните народи. Той не е никой друг, освен носител на елементите на атлантската култура в тези краища.

Навсякъде в тези северни региони все още се е практикувало друидското посвещаване. Вече казах, че един от неговите основатели, може да се каже, че е бил главният му основател, се е казвал Зиг. И в тези северни части се е случило нещо подобно на това, което по-късно се е случило в Палестина при основаването на християнството. Зиг се е отказал от тялото си и го е предоставил на разположение на по-висша индивидуалност. Следователно по-късно преобразеният Зиг е наречен Один. Один е най-висшият посветен на северните Мистерии. Той е носител на духовната култура на онова време. Следователно Зиг е бил Чела на севера, който е предоставил тялото си на разположение на по-висшия, по-духовен Один. Самият той е живял по-късно като посветен Учител. Зиг е съвсем специален случай. Той не е в състояние да въведе движение като Учителя Иисус.[1]направи след основаването на християнството. Зиг трябваше да поведе тази северна култура към нейния пад. Той е призван да води северните народи, докато петата подраса на петата коренна раса не ги достигне от юг. Древният Чела Зиг е този, който трябваше

да поведе северните народи към трагедия. Затова той е наричан още Зиг-урт, което означава „този, който води в миналото“. „Фрийд“ е същата дума; означава „това, което води към смърт, към разрушение“. Тя все още се среща в думата „Фрийдхоф“ (гробище). Същият Чела, който е проправил пътя за великия посветен, който трябва да поведе северната култура към нейния падение. Неговото духовно съдържание намалява и се заменя от възходящото християнство. Това, което сега казвам, е пророческо предзнаменование, което е намерило израз навсякъде в по-късните северни Мистерии. „Трябва да бъдем раса, която е водена към своята смърт“. Това е нотата, която звучи в различните Мистерии на тези северни народи. Цялото бъдещо събитие, което е било посочено в писанията още от първобитни времена и което е трябвало да се случи в бъдещето, е било предсказано в северните Мистерии и чрез това предсказание е възникнало това, което по-късно става съдържанието на „Песен за Нибелунгите“. Втората част на „Песен за Нибелунгите“ ни представя изпълнението на кармата на Нибелунгите.

Трябва да обърна внимание на една особеност, която винаги откриваме в подобна ситуация на човешката еволюция. Преди да се вкорени нова фаза, по-ранните фази на еволюцията трябва да претърпят кратко повторение. Това повторение ясно се вижда на север. Показано ни е как всичко, което е било преживяно тук на север от времето на Лемурия и Атлантида, трябва да бъде преодоляно, преди тези северни народи да узреят, наистина да се развият до нивото на християнизираната пета подраса. Този, в когото всичко живее, е посветеният Зигфрид. Нека накратко разгледаме най-важните моменти от сагата за Зигфрид.

Като начало, животът в двора на Вормс се върти около трима герои: Гюнтер, Маген и Гизелхер. По-нататък ни се казва, че героят Зигфрид ухажва Брунхилда. В същото време ни се казва, че Зигфрид е признат за необикновена личност. Той със сигурност е такъв, защото е убил притежателя на съкровището на Нибелунгите; в битката с дракона е направил тялото си твърдо като рог; спечелил е мантията на невидимостта. По този начин той притежава две качества, които винаги са проявявани от посветените от предхристиянските времена; те са неуязвими и са неузнаваеми. Те са направени неуязвими от нещо, което е предшествало християнството, предшествало е духа. В Евангелието се казва: „И трима са, които свидетелстват... Духът, водата и кръвта.“[2]Кръвта е това, което трябва да бъде победено, и именно кръвта е правила героите неуязвими във времената преди християнството. Но тези неуязвими посветени винаги са уязвими на едно място. Ахил е пример за посветен от тези ранни времена. Той е бил потопен в Стикс и е бил уязвим в петата си. Зигфрид е окъпан в кръвта на дракона и е уязвим в рамото. Посветеният може да се направи неузнаваем за собствения си народ. Той може да направи това чрез притежанието на мантията-невидимка. Именно това прави притежателя на тези висши окултни способности невидим за външния свят. Притежателите на съкровището на Нибелунгите са имали тези способности. Те

произхождат от Атлантида, по-специално атлантските посветени са ги имали. Но те са били запазени и от посветените на петата раса и следователно от Зигфрид. Той е получил притежание на съкровището на Нибелунгите. Какво е това съкровище? То изразява факта, че северните народи са предоставили основата, върху която е могла да възникне петата подраса. Ние наричаме расата още раса на великите открития и изобретения, раса, която е завладяла целия физически план и която се издига сред суровите трудности на външния свят. Тя трябва както да притежава неща, така и да развива своите притежания. Ще видим, че „Нибелунгенхорт“ (съкровището на Нибелунгите) е просто модификация на старата дума „Нифелхайм, Небелхайм“ (земя на мъглата). Това е, което на север се разпознава като физическа земя, земята в момента на превръщането ѝ във физическо. Това е по-здрава хватка за физическото, която тази раса от предшественици е разпространявала и е противопоставяла на християнството. Съкровището на Нибелунгите представлява земна собственост. То е нещо, което предшественикът притежава, което му е позволено да притежава, защото може да го пази по подходящ начин.
Сега всички знаете как продължава сагата за Зигфрид в тази стара форма. Тя не е най-старата форма, но е тази, която ни интересува. Знаете, че Гюнтер ухажва Брунхилд Исландска. Два пъти Зигфрид побеждава Брунхилд, която вярва, че нейният ухажор Гюнтер я е завладял. Гюнтер я ухажва, но Зигфрид, облечен в мантията на невидимостта, се бори редом с него и се радва, че тя става съпруга на Гюнтер. Сега по-късно, в момент на слабост, Кримхилд издава на Брунхилд, че в действителност не Гюнтер я е победил, а Зигфрид е бил там невидимо. Брунхилд е разгневена от това и крои планове да убие Зигфрид. Но тя все още не е научила как да го направи. Тя печели на своя страна Хаген от Трони, който живее в двора. Можем да разпознаем образа на Хаген като произлизащ от древните друидски мистерии.
Хаген е значимо име сред древните друиди посветени. Той не само е посветен, който представлява най-висшите течения на духовния живот, но, което е по-важно тук, той илюстрира факта, че предшественикът винаги влиза в конфликт със своя наследник. Зигфрид е непосредственият предшественик на християнството. Хаген принадлежи към по-ранно друидско течение. Следователно Хаген е изпратен да доведе до гибелта на Зигфрид. За тази цел Кримхилд трябва да издаде, че е уязвим на едно място. Тук се разкрива значението на това място. Кримхилд издава, че е уязвим между раменете, на самото място, където ще трябва да се носи Кръстът. Той все още не е получил Кръста. Тези ранни народи все още не са получили християнството. На това място християнският посветен ще трябва да дойде - както се казва в сагата за Зигфрид - защото все още му липсва християнство, защото мястото, където трябва да почива Кръстът, е все още празно. Следователно Зигфрид все още е уязвим на това място. Зигфрид, който довежда посветения в Зиг до „Фрийд“, до покой, е уязвим на мястото, което християнството по-късно ще направи

неуязвимо. Там Зигфрид също е победен от силите, останали от по-ранни етапи на северната култура. Хаген го убива и по този начин илюстрира изместването на предходните северни раси от петата подраса. Значението на този преход намира израз в сагата за Зигфрид.
Срещу какво се борят тези северни раси, предшествениците на християнството? Те се борят срещу всичко старо, което е останало от Атлантида. Те трябва непрекъснато да бъдат нащрек срещу него. Така в северните раси все още живее нещо, срещу което душата на северните народи трябва да се защитава, нещо, което все още си проправя път от остатъците на атлантската култура. В петата подраса е запазен по-ранен етап от културата. Но тези, които са останали в атлантската култура, са пречка за по-нататъшното развитие, те трябва да бъдат преодолени. Следователно последвалите борби са представени от Гудрун. Тази Гудрун е душата на северните народи. В по-стара версия тя води война срещу великите посветени, които непрекъснато идват от Азия, от останките на стара Атлантида. Посветените, останките от туранци, идват от Азия в поредица от превъплъщения. Ето защо там срещаме и известния Атила, идентичен с Етцел, който е бил посветен в атлантската култура. Всъщност историческият Атила, наричан „бичът Божий“ както от собствения си народ, така и от европейците, е бил посветен, който се е сражавал начело на своя народ с доста забележителни окултни сили. Следователно битката с хуните е била съвсем правилно описана като битка във въздуха. За всеки, който знае тези неща, е съвсем ясно какво се има предвид. Атила не се е свивал от нищо, с което се е сблъсквал в Европа; само от папата, по собствена воля, той се е отдръпнал. Расите на Северна Европа са знаели, че трябва да се пазят от влиянието от Изтока. Християнството е знаело, че това влияние не може да му навреди.
В по-късната сага ни се разказва, че Кримхилда крои план да отмъсти на онези, които са убили Зигфрид. Тя постига това, като се свързва с тези атлантски елементи и успява да привлече последователите на Атила за своята кауза. Тя става съпруга на Атила. Преди това тя е живяла известно време в бургундския двор. Тя се сдобила със съкровището на Нибелунгите и била голяма благодетелка, използвайки го. Но неизбежните врагове, принадлежащи към по-ранна култура и представлявани от Хаген, потопили съкровището в Рейн. Колко чудесно са описани последвалите събития; Кримхилда се придържала към плана си да унищожи враговете си, старите си северни врагове, с помощта на Атила. Те били привлечени в двора на Атила и по пътя си натам срещнали самата духовна сила, която щяла да ги победи. На Дунав, в лицето на Рюдегер от Бехларен и съпругата му Готелинд, те се натъкват на християнството. Християнството е това, което ще измести северноевропейската култура. Тук имаме индикация за зората на християнството. Тези, които са проправили пътя за него, отиват да посрещнат падението си. Те са убити в двора на хуните. Кримхилда си е отмъстила, но самата тя трябва да загине. Как се случва това? Кримхилда е всъщност метаморфоза на Гудрун, с разликата, че в по-ранните

времена трагичният изход не е завладял сърцата на хората. Самата Гудрун, народната душа, убива Атила. В по-късната версия тя се обединява с Атила. Душата на по-ранната култура си отмъщава на културата, която е довела до нейния падение. Самата Кримхилда загива.

Ако изучавате въпроса от литературна гледна точка, естествено ще се запитате как се случва така, че точно в края, в двора на хуните, Дитрих Бернски, Хилдебранд и всички германски герои са представени, защото те принадлежат към период, който вече е преминал към християнството. Те са християнски герои. Християнството носи смърт на древната народна душа. Първо имаме зората на християнството в Рюдегер от Бехларен, а след това християнството достига до същността на древната народна душа. Това не е нещо, разказано след събитието, а нещо, преживяно като пророчество в рамките на Мистериите много преди появата на християнството. Тези събития са били предмет на Мистериално посвещение. Посвещението в Мистериите включва не само посвещение в истини на настоящето, но и в истини на миналото и бъдещето. Апокалипсисът винаги е част от него. Сагата за Зигфрид отдавна е била апокалипсисът на северните народи. Тя не е сага, която е възникнала по някакъв начин от отделни фрагменти, както предполага филологията. „Народът“ не създава литература по този начин. Само някой, който няма представа какво се случва в народната душа, би могъл да каже това. Сагите не са нищо друго освен разказ, пресъздаване на случилото се в криптите на Мистериите. Точно както на юг имаме думата „мистерия“, така и на север подобно мистериозно събитие се нарича „Махр“, откъдето произлиза думата „Мархен“ (приказка). „Много чудеса се сблъскват с Махрен след последователните им действия“.[3]) „Чудото“ (чудото или мисълта) е просто знак. Има неща, които трябва да се разглеждат като събития от по-висш план.

Северният свят на сагите е толкова интересен, защото изразява нещо, което не може да се открие в целия диапазон на южните саги. Сагите на южните народи изразяват изкачване нагоре; в тях хората винаги са получавали нещо, което ги води нагоре. Разбира се, индийските, персийските, вавилонските, халдейските народи и тези, които са ги наследили на по-късни етапи, също са имали своите трагични фигури. Трябва само да ви припомним сагата за Хронос. Но тук, на север, имаме нещото в най-развитата му форма, защото тези хора са имали толкова дълго да чакат, толкова дълго да живеят в състояние на очакване. Тяхната култура е била на подготовка, която е продължила, докато се е развило по-висше посвещение. И това е важният момент. Това е била култура, която е слязла толкова ниско, че нейният посветен е човек, е човек. Индийският посветен е Бодхисатва, след това идват Ришите, по-късно в Гърция получаваме „синовете на слънцето“, като Херкулес и Ахил. Едва когато посветеният е слязъл до най-ниското стъпало на стълбата, тук, на север, получаваме посветения човек, на когото му липсва само едно нещо - това, което е разбрано в Христос. Христос, когото той няма. Така тази култура е стигнала

дотам, че има човешки посветени и човекът, станал бог. На север срещаме божествения човек - божествения Човек, който за нас е Христос - в отношение на очакване, с уязвимото място, което християнството ще трябва да покрие.
По този начин имате четири нива, които идват едно след друго.
Първо имате Вотан, който идва от атлантските времена;
Тогава Один. Вотан съответства на това, което се развива по време на втората подраса на петата коренна раса.
Последният преди Зигфрид е Балдер, слънчевият герой. Той съответства на това, което се развива в халдейско-вавилонско-асирийската епоха. Но докато това, което се развива на юг, е възходяща, прогресивна култура, тук, на север, откриваме настроение на напрежение, на очакване, на чакане нещо да се случи.
След това слизаме от бог до човек; и докато южната подраса се развиваше допълнително, Зигфрид стана инициатор на тази култура на съспенс. Тя е пропита с трагедия. Тъй като тази северна култура е към своя край, вие имате трагичната смърт на Балдур, на Зигфрид.

4. Троянската война

Тъй като днес присъстват някои новодошли, бих искал накратко да обясня, че в хода на тези лекции се опитах да покажа как различните митове и саги са изрази на езотерично съдържание и че човек трябва само да знае как да тълкува езика им, за да открие понякога в тях дълбоки езотерични истини. Днес бих искал да говоря по-специално за една от тези саги, които са забележителни с това, че макар от една страна да са саги, същевременно имат външно значение на физически план, тоест, документират съвсем специфични външни събития.

Преди да започна да говоря за тази сага, бих искал да се спра на нещо друго, което повечето от вас вече знаят, но е нещо, което човек трябва да подчертава отново и отново. В хода на нашата пета коренна раса, следователно във времето между края на Атлантида и началото на следващата, шеста коренна раса, ще бъде осъществен напредък в човешката еволюция от най-голямо значение; лидерите на човечеството, техните Ману, ще се издигнат в самото човечество. Никой от великите лидери, които са извели хората напред, лидерите, които са им дали важните импулси по време на по-ранните коренни раси, не е преминал през собствената си еволюция изцяло на Земята; те са я претърпели отчасти на други планети и по този начин са донесли от други светове това, което са имали да дадат на Земята като велики импулси. Ману от Лемурия и Атлантида, както и главният Ману от нашата пета коренна раса, са свръхсетивни индивидуалности, преминали през възвишеното обучение, което им е позволило да станат лидери на човечеството на други планети. Но по време на петата коренна раса високоразвитите човешки индивидуалности са се обучавали така, че от шестата коренна раса нататък те ще бъдат способни да станат водачи на човечеството. Лидерът на шестата коренна раса, в частност, ще бъде човек, какъвто сме ние, само че един от най-напредналите, всъщност най-напредналият сред хората. Той ще бъде същество, което е започнало своето развитие, когато е започнало въплъщението, приблизително в средата на Лемурия, такъв, който винаги е бил човек сред хората, само че е успял да напредва по-бързо, и такъв, който е преминал през всеки етап от човешката еволюция. Това ще бъде фундаменталната характеристика на Ману от шестата коренна раса. Такива същества трябва да преминат през всякакви посвещения, те трябва да бъдат посвещени отново и отново. Следователно петата коренна раса от самото си начало винаги е имала посветени, хора, които са били посветени така, че да им е било възможно да вървят по свой собствен свободно волеви път. Това не е било така по време на Лемурийския период, нито дори в Атлантида. Както в Лемурия, така и в Атлантида, онези, които са помагали на човечеството да се развива, онези, които са управлявали и ръководели човечеството, онези, които са били политически лидери и лидери на велики религиозни общности, са били под влиянието на висши същества. Те са били пряко

зависими от висши Същества, Същества, които са преминали през собственото си развитие на други планети. Едва в петата коренна раса човечеството е оставено свободно. След това имаме посветени, които имат връзка с висши Същества, но на които не се дава такова всеобхватно ръководство; на посветените на петата коренна раса се дава все повече и повече свобода по отношение на детайлите. Насоки се дават в общи линии, не само на посветените, но и на тези, които са стимулирани от тях. Дават им се импулси, но все пак по такъв начин, че те трябва да извършват нещата, излизайки от собствената си духовност.
Петте подраси, които познаваме, са: първо, подрасата на *Духовността;* това е подрасата, от която е произлязла Индийската културна общност. След това имаме подрасата на Пламъка *,* тоест Персийската културна общност. След това имаме това, което наричаме древна халдейска подраса, подрасата на Звездите *,* от която израелският народ образува клон, всъщност най-важният клон. Четвъртата културна общност е тази, която е създала Гърция и Рим, подрасата на *Личността.* Петата подраса е тази на *Света,* културата, в която ние самите живеем, културата на настоящия етап на еволюция, която ще бъде заменена от културна общност, идваща от Азия.
Последния път обсъждах великите посветени от северния регион. По този повод посочих факта, че посветеният или всеки, който по някакъв начин е свързан с посвещението, има отличителен белег и че да бъдеш неуязвим е едно от тези символични отличия. Тази неуязвимост, която откриваме у Зигфрид, може да се открие и у Ахил. Всъщност в мита, с който е свързан Ахил, се крие дълбок езотеричен смисъл. Трябва да осъзнаете, че това, което ви представям, се осъществява постепенно в петата коренна раса. Ману са уредили ръководството на расата така, че цялото ръководство на човечеството е било в ръцете на жречеството, което е получавало вдъхновението си директно от висши духовни същества, от свръхчовеци. На това жречество е могла да бъде поверена класификацията на човечеството. Би било невъзможно да се извърши правилно разделение на касти, освен в културни общности, ръководени от жречески владетели. Следователно кастата може да се открие само в автентичните жречески култури, в древна Индия и Египет, където посветените жреци са били начело на делата, посветени, които не са следвали импулси, произлизащи от кама, а само интуиции свише, и на тях може да се има доверие, че ще доведат до онази важна класификация, която в своя произход в египетските и индийските касти е била напълно оправдана. Когато изучавате тези касти, откривате, че те са израз на целия план за развитие на петата коренна раса.
Според този план, ръководството на тази пета коренна раса би трябвало постепенно да премине от жреческия поглед към този на света. Един светски цар, цар, който не е жрец, би бил в ранните етапи на петата коренна раса напълно невъзможен. Това е било невъзможно в Атлантида, когато водачът все още е

работил с други сили, когато импулсът все още не е преминавал през мислещия ум. Но в петата коренна раса това е трябвало да спре, ръководството е трябвало да бъде изцяло оттеглено от космическите сили и предадено на онези, които получават божествено вдъхновение. Следователно в индийската и египетската култура имаме жречески управления. Жрецът е Регентът, от него произлиза всичко. Жрецът принадлежи към първата каста, воинът към втората. След това идват кастите, които се занимават с чисто светски занимания. Слизаме надолу по етапи до тези, които се занимават със земеделие.

Малко по малко тези касти ще постигнат независимост. Така първата каста е била жреческата, втората - воинската каста. Никога не откриваме, че времевите взаимоотношения, които се появяват в хода на еволюцията, са същите като тези, които се проявяват външно в пространството. Моля ви да отбележите, че ако едно пространствено отношение трябва да се превърне във времево, то се случва в съотношение четири към седем, случва се по такъв начин, че четворното се разширява до седемкратно. Така по време на петата коренна раса четирите касти намират своя външен израз във времето в постепенното обучение към независимост на седемте подраси. Съотношението четири към седем произтича от един съвсем специфичен закон. Днес просто ще кажа, че еволюцията протича по такъв начин, че в първата подраса, по всички съществени въпроси, ръководството е изцяло в ръцете на жреците. Във втората подраса имаме такава, водена от царете-жреци. Заратустра, истинският магьосник, е съветник на царете-жреци. По време на третата подраса управлението може да премине към светски царе, които обаче все още следват напътствията на жреците или жреците-царе. Едва по време на четвъртата подраса откриваме чисто светски царе, царе, които вече не са свързани със жреческа власт. Тази четвърта подраса има своето първо начало в гръцкия народ. Именно в Гърция за първи път виждаме светски царе и с установяването на гръцките колонии и в тях откриваме светски царе.

Сагата за Троянската война е представяне на разпространението на елинизма; тя е митичното представяне на езотерична истина, разцветът на четвъртата подраса на петата коренна раса и замяната на жреческото управление, сега в последния си етап, с чисто светско управление.

Това е много фино посочено в началото на Троянската сага. Вероятно знаете, че материята винаги е представена от вода. Трябва само да насоча вниманието към познатия Никейски символ на вярата, който казва „страдал при Понтий Пилат“. Както езотерикът знае, това е неправилен превод. Всъщност се казва „страдал в *pontoi* pilati“, което означава просто „в сгъстена вода“ и означава „слязъл, за да страда в материя“. Това изречение в Символа на вярата, което се казва в целия християнски свят, се е появило чрез думата „pontoi“, която се е превърнала в „Понтий“.

Когато Талес заявява, че всичко е произлязло от водата, той има предвид всеобхватната физическа материя, за която единствено можем да говорим, когато говорим за физически неща. Той използва термина „вода“ за физическа материя. Физическата материя трябва да бъде най-важното нещо за онези, които сега поемат ръководството. Преобладаването на физическата материя тогава е довело до появата на светски царе. Преди това е имало само царе, които са били във връзка с Божественото. Пелей е царят, който трябва да управлява на физически план, черпейки силата си от физическия план. Това е представено от брака му с богинята Тетида - бракът на водача на човечеството с материята на физическия план, с богинята на водата, богинята на морето. И от този съюз произлиза Ахил. Той е първият посветен от този вид. Следователно той е неуязвим, освен в петата. Всички, които са били посветени в четвъртата подраса, са били уязвими на някое място. Едва в петата подраса ще има посветени, толкова напреднали, че да не са уязвими никъде. Ахил е потопен в Стикс. Това означава да бъдеш мъртъв за земното и да се оттеглиш в по-висш план на зрението.
Там имаме важен преход. Духовният живот се спуска за първи път в средата на четвъртата подраса. За първи път имаме работа с физическа борба. По този начин се случва нещо забележително. По-ранните лидери на света са били свободни от кама, защото са трябвало да се откажат от всичко, свързано с кама, по време на предишните си етапи на посвещение до духовното си посвещение. Докато е имало жреци в стария смисъл, не е било възможно каквато и да е следа от кама да влезе в ръководството на света. Кама е причинявала разделение, е карала съществата да се обръщат едни срещу други. По-рано също са се срещали хора, които са се противопоставяли един на друг, но това не се е дължало на кама-манас, а се е случвало, защото хората не са били достатъчно напреднали, за да различават добро от зло. По това време хората не са можели да измерват битката по стандарта за добро и зло. Те не са можели да кажат „войната е добра“ или „войната е лоша“, както не са могли да кажат, че лъвът е добър или лош; Доброто и злото започнаха за първи път в момента, когато кама-манас се спусна, така че кама работеше заедно с манас и човекът стана свой собствен господар и се обърна съзнателно към или против своя ближен. Тогава възникна съзнателната война.
Това е посочено в сагата, където ни се казва, че всички богове са присъствали на брака на Пелей с морската богиня Тетида - с изключение на една, богиня, която дотогава не е имала влияние на земята, защото все още не е бил достигнат етапът, в който е настъпил съюзът на манас с кама. Сега на физически план богинята Ерида, богинята на раздора, започва да бъде активна. Тя хвърля ябълка, раздора, в човешката природа. По този начин тя е единствената причина за първата война в петата коренна раса, която се е състояла с пълна човешка отговорност. В Троянската война митичното се изразява. Преди това борбите са се определяли от инстинкта.

Според мита, всичко, което последва, е само по-нататъшно развитие на вече съществуваща тенденция. Казват, че най-красивата ябълка е ябълката на Ерида. Трите богини, Хера, Атина Палада и Афродита – тоест всичко, което преди това е било божествена душа – не са съгласни помежду си, защото трите богини означават различни етапи от душевния живот на по-висше, духовно ниво. Сега нещата вече не се решават на по-висше ниво, а Парис е призован да вземе решението от гледна точка на физическия план. Всичко се спуска на физическия план.
Решението също се спуска на ниво физическо. Но чрез това се случва нещо. Тук се крие същината на въпроса, тук става ясно какъв е залогът. С какво трябва да се изправим, защото решението се взема от гледна точка на физическия план? Съединението на манас с кама. Досега човекът е имал определена връзка с кама, отделните същества са се обръщали едно срещу друго, но това все още не е имало значението на добро и зло. Но сега кама се обединява с манас и деянието става съзнателно. Знаете, че най-плътната кама е паднала от земята и я придружава като спътник, който е нашата луна. Следователно, на езика на езотеризма, бихме могли да наречем всичко, което ни придружава днес в луната, „лайтмотив“ на нисшата природа; тя е това, което ни дърпа надолу, великият пътепоказател, показващ ни до какво можем да стигнем, ако се поддадем на нисшата си природа.
Следователно, важното в съюза между манас и кама по време на четвъртата подраса е, че човекът, който трябва да вземе решение, се обединява директно с камата на луната, със Селена. Селена не е никой друг, а Елена. Съюзът на Парис с Елена в четвъртата подраса на петата коренна раса е символичен израз на брака между кама и манас. Човекът, надарен с манас, намирайки се на физически план, се хваща за лунния принцип. Това се среща навсякъде в писания от езотеричен характер. Също така Елена е тази, която повлича надолу Симон Маг и го обединява с елемента кама. По този начин се осъществява пълният съюз между принципите на манас и кама на напълно съзнателния физически план. Това съответства не само на това, което Троянската война символизира, но и на това, което наистина се е случило. Троянската война действително се е състояла. Въпреки че е била поредица от физически събития, тези събития имат и символично значение, те са мистични факти. Понятието за мистичен факт обхваща не просто мистично съдържание, а мистично съдържание, което се проявява навън на физическия план.
Моля, опитайте се да разберете това. В началото на шестата коренна раса ще се е развило влияние, не във висши сфери, а в сферата на съвременния съзнателен ум; в петата подраса това влияние е все още в начален стадий, но въпреки това вече се развива. То е нещо, което произтича от музикалния елемент. За петата коренна раса музиката ще бъде не просто изкуство, а средство за изразяване на съвсем други неща, освен чисто артистичните. Ето нещо, което сочи към влиянието на специфичен принцип на физическия план. Най-значимият импулс от тези, които са директно посветени в петата подраса, за начало ще бъде даден единствено в

сферата на музиката. Това, което трябва да се влее, не е астрално, но е нещо от голямо значение в сферата на умствения живот на петата коренна раса. Това е нещо, което човешкият интелект ще разпознае като важно, нещо, което е наречено огънят Кундалини.[1]Това е сила, която днес все още дреме в човека, но която постепенно ще придобива все по-голямо значение. Днес тя вече има голямо значение, има голямо влияние върху това, което възприемаме чрез слуха. По време на по-нататъшното развитие в шестата подраса на петата коренна раса огънят Кундалини ще придобие голямо влияние върху това, което живее в човешкото сърце. Човешкото сърце наистина ще има този огън. В началото това изглежда просто символика, но тогава човекът наистина ще бъде проникнат от сила, която ще живее в сърцето му, така че по време на шестата коренна раса той вече няма да прави разлика между собственото си благополучие и благополучието на цялото. Толкова дълбоко човек ще бъде проникнат от огъня Кундалини! Той ще следва принципа на любовта като своя най-съкровена природа.
В седмата подраса на петата коренна раса цялото човечество ще бъде в истински хаос, защото коренната раса тогава ще бъде близо до своя крах. Но малък брой от седмата подраса на петата коренна раса ще станат истинските синове на огъня Кундалини. Те ще бъдат проникнати от пълната му сила. Те ще осигурят материала, ще го предадат на водачите на онези, които ще се развиват: човека по-нататък. Така петата коренна раса е насочена към висините, които разпалват божествения огън; така се разпалва от най-съкровените дълбини със свещен плам божественият принцип, който вече не разделя човека от човека, а предизвиква братство, докъдето достига човешкото разбиране. И дотук братството ще се съживи в нашата собствена коренна раса и в следващата. Този огън ще живее в отделни индивиди; а в тези, които са посветени в хода на петата коренна раса, вече живее искра от този божествен огън, която е способността за братство и ще сложи край на разделението. Но това е само в началото си, то е все още скрито, забулено от съществуващия живот на разделение. Силата на кама все още крие огъня Кундалини. И тъй като той се появява в завоалирана форма като предчувствие, като предчувствие, в непосредствено бъдеще ще приеме друг характер. *На нивото на илюзията божественият огън е божественият гняв.* Когато цялото човечество бъде проникнато от това братство, то ще се превърне в божествена любов. Но докато се усеща в отделните хора като ревност, той е божественият гняв. Той се утвърждава, като действа с голяма сила в отделните хора и тъй като другите все още не са достатъчно узрели, той се проявява като божествен гняв.
Поетът, посветеният, който говори за подобни неща, винаги изразява това в началото на своята поема. Както ви посочих в случая с „Одисея“, основната ѝ тема е обявена още в първите редове. И в „Илиада“ също ще откриете, че слепият поет посочва темата си още в самото начало. „Пей, о, Музо, за гнева на божествения герой Ахил.“ За огъня Кундалини говори поетът, когато казва това. Едва в петата

раса може да се говори така. В самото начало, когато жрецът Калхант заема страната на жреца-цар на Аполон, виждате как гневът пламва между Агамемнон и Ахил. И какво е това, което е свалено? Държава на жреца-цар. Троя е държава, в която царят е под влиянието на древното жреческо управление. Управлението е заменено от чисто светския принцип. Ето ви перфектна илюстрация на факта, че победоносното не е нищо друго освен светска хитрост. Посветеният на четвъртата подраса е Одисей, хитрецът, който получава посвещение по време на своите скитания. Преди това той не е бил посветен, а е станал такъв само в резултат на преживяванията, през които е преминал. В удушаването на жреца на Аполон от змията виждате символизирано същото нещо. Змията е чисто светската хитрост, тя омотава Лаокоон, жреца, представителя на старото троянско жречество.
Ако разберете всичко това, ще видите, че Троянската сага, както толкова много други, просто се придържа към истинска световно-историческа приемственост. Това е тайната, която Мистериите са пазили. Те са показали великите събития в историята на света на посветените от тази възвишена гледна точка. В самите Мистерии такива събития са били ясно преподавани, а в старите гръцки Мистерии – древните, които са предшествали Елевзинските Мистерии – този важен момент, началото на четвъртата подраса на петата коренна раса и цялото ѝ значение, е бил, наред с други неща, представен пред учениците. За тези, които не са запознати с теософските учения, това звучи фантастично. Но е факт. Троянската война е била показана в Мистериите, преди да се е състояла. Това е основният принцип на Мистериите и именно това прави необходимо те да се пазят в тайна, защото те разкриват не само великите събития от миналото, но и събития, които предстоят. Те не са били разкрити, за да задоволят любопитството или прекомерната жажда за знания. Посветените в Мистериите са призовани да участват в оформянето на световната история. Те трябва да извлекат от Мистериите силите, които им позволяват да направят това.
Това е значението на Мистериите. Следователно тяхното предателство би означавало публично обявяване от някого на това, което ще се случи в бъдеще. Всеки, който прави това, предизвиква пълно объркване сред своите събратя. Да предположим, че нещо важно ще се случи след петстотин години. За да се случи това, човечеството трябва да бъде подготвено. Индивидите получават импулси, които им позволяват да доведат човечеството до точката, в която то ще живее при други условия, до точката, в която ще стане достатъчно узряло, за да се адаптира към трансформацията и да я понесе. Посветените са в състояние да издържат на тези условия и да ги подпомогнат. Да предположим, че някой би предизвикал събитие веднага, години преди да е трябвало. Тогава човечеството няма да е достатъчно зряло за него. Всяка Мистерия един ден, при съвсем различни условия, ще стане общо достояние, но трябва да бъде при други условия.

Днес все още има Мистерии, които няма да бъдат разкрити до шестата коренна раса. Следващата коренна раса ще живее в съвсем други условия. Тогава всеобщото братство ще бъде нещо съвсем различно. Да предположим, че днес на някого бъде казана тайна, подходяща само за същество с качеството на братство. Той би я злоупотребил. Няма абсолютни Мистерии, има само неща, които при определени условия все още не могат да бъдат понесени, и хора, които все още не могат да ги понесат. Това е същността на Мистерията. Тя се пренася във външния ход на световната история. Тези, които разбират нещо от това, се страхуват ужасно да не би посветените по някакъв начин, поради липса на далновидност, да издадат нещо твърде рано. Винаги е било така, че предателството на Мистериите е носело най-тежките наказания. В древността наказанието е било смърт. Не жреците са налагали това, защото са знаели, че предателство всъщност не може да се случи. Но тези, които са знаели нещо по въпроса отвън и самите не са били посветени, са се страхували от предателството на Мистериите. Самият Сократ е бил жертва на подобно отношение.